

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK VE ÇANAKKALE SAVAŞLARI
ARAŞTIRMA MERKEZİ

SAYI / ISSUE: 2

• MART / MARCH 2004

ÇANAKKALE

Çanakkale
The Turkish
Araştırmaları
Yearbook of
Türk Yıllığı
Gallipoli Studies

ATATÜRK VE ÇANAKKALE ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

Atatürk ve Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi (AÇASAM), 1992 yılında ÇOMÜ Rektörlüğüne bağlı olarak kurulmuştur. Merkezin amacı, Atatürk'ün Çanakkale Savaşları'ndaki rolü, bu savaşların Türk ve dünya tarihindeki yeri, önemli konularını araştırmaktır. Bu alanda yurt içi ve yurt dışındaki yasunlanmaya, belge ve eserleri toplayıp bir arşiv ve kitaplık oluşturmak, yayınlar yapmak, bilimsel toplantılar düzenlemek ve bu amaçlarla, yurtiçi ve yurtdışındaki resmi kurum ve üniversitelerle işbirliği yapmaktır.

Yukarıdaki amaçlar doğrultusunda AÇASAM bugüne dek ulusal ve uluslar arası düzeyde çeşitli toplantılar düzenlemiştir, bu toplantılarda sunulan tebliğler yanı sıra Çanakkale Savaşları tarihiyle ilgili kitaplar da yayımlanmıştır. Bunlar AÇASAM adresiyle yazışılarak edinebilir.

1999 yılıyla birlikte, Merkez tarafından gerek ÇOMÜ ve gerekse diğer üniversite öğrencilerine, Gelibolu Yarımadası Savaş Alanları ve Şehitliklere yapılan gezilerde, olanaklar ölçüsünde rehberlik hizmetleri sunulmaktadır.

Ayrıca Merkez, çeşitli resmi ve özel kurumlara Çanakkale Savaşları Tarihi ve Gelibolu Milli Parkı'nın ilgilendiren konularda, danışmanlık hizmetleri de vermektedir.

AÇASAM'ın son etkinliği ise, Çanakkale Savaşları tarihi ve Çanakkale yle ilgili bilimsel araştırmalara yer verecek Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı (The Turkish Yearbook of Gallipoli Studies) adlı, yıllık bir akademik çalışmayı başlatmak olmuştur. Yıllık 18 Mart 2003'te, ilk sayısıyla yayın hayatına başlamıştır.

ABOUT THE ATATÜRK AND ÇANAKKALE RESEARCH CENTRE AT ÇANAKKALE ONSEKİZ MART UNIVERSITY (ÇOMÜ)

The Atatürk and Gallipoli Campaign Research Centre (AÇASAM) was founded in 1992 under the administration of the Rectorate of Çanakkale Onsekiz Mart University (ÇOMÜ). The aim of the Centre is primarily to research all aspects of the Gallipoli Campaign and its significance in Turkish and world history, together with the decisive role played by Mustafa Kemal (Atatürk) in the campaign. We have recently decided to broaden the scope of research coordinated by the Centre to include other aspects of the history of the Çanakkale region, the results of which can be seen in the contents of the present Yearbook.

With these aims in mind, the Centre organises conferences in conjunction with institutions and universities in Turkey and abroad and gathers documents and books from inside and outside Turkey for its archive. AÇASAM also publishes, in English and Turkish, Gallipoli conference proceedings which may be obtained by writing to the address given.

Since 1999, the Centre has been involved in organising and guiding trips to the Gallipoli battlefields and memorials for students at ÇOMÜ and other universities. In addition, the Centre also acts in a consultative capacity to institutions and private organisations on topics related to the Gallipoli Campaign and Gallipoli National Park.

The latest initiative of AÇASAM has been the commencement of an annual academic study, the *Turkish Yearbook of Gallipoli Studies*, that will give space to scholarly historical research into the Gallipoli Campaign and Çanakkale region. The first issue of the Yearbook came out on 18 March 2003. The second issue presents expanded coverage on different aspects that we hope will meet with interest and encourage further inter-disciplinary and inter-university ventures in the future.

İçindekiler

<i>Mondros, Sevr ve Lozan'dan Günümüze, Gelibolu Yarımadası'ndaki Yabancı Mezarlıklar ve Anıtlar</i>	1
A. Mete TUNCOKU	
<i>Çanakkale Savaşı ve Türkiye-Avustralya İlişkileri</i>	17
Dr. Bilâl N. ŞİMŞİR	
<i>Çanakkale Zaferinin Siyasi Sonuçları</i>	59
Ergun AYBARS	
<i>Minesweeping Operation in the Dardanelles (February 25 - March 17, 1915)</i>	81
Piotr NYKIEL	
<i>Çanakkale Savaşlarına Farklı Bir Yaklaşım: Coğrafi Bilgi Sistemleri'nde Gelibolu 1915</i>	117
Ayhan SAĞLAM, Şebnem DÜZGÜN, Nürünisa USUL	
<i>Çanakkale Savaşlarında Kaybedilen Eğitim Görmüş Nesiller Üzerine Düşünceler ve Öneriler</i>	135
Osman KAFADAR, Ahmet ESENKAYA	
<i>Kal'a-i Sultaniye'de (Çanakkale) Eğitim Kurumları (1839-1924)</i>	163
Şerif KORKMAZ	
<i>1530'larda Çanakkale Yöresinde Yerleşim ve Nüfus</i>	197
M. Mustafa KULU	
<i>The Current Situation and Main Characteristics Of Horticultural Crop Production In Troy Ancient City Region And Canakkale</i>	241
Murat SEKER, Kenan KAYNAS, Nilufer KAYNAS Alper DARDENİZ	
<i>Çanakkale İli'nde Tarıma Dayalı Sanayiler</i>	257
Okan YAŞAR	

ÇANAKKALE

ARAŞTIRMALARI TÜRK

YILLIĞI

The Turkish Yearbook of Gallipoli

Studies

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Atatürk ve Çanakkale Savaşları

Araştırma Merkezi Yayınıdır

Sahibi

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

adına

Rektör Prof. Dr. Ramazan AYDIN

Editör

Prof. Dr. A. Mete TUNCOKU

Yardımcı Editör

Ar. Gör. Gürol BABA

Kapak Tasarım

Yrd. Doç. Enver YOLCU

Grafik

Mehmet FİLİZ

Yabancı Dil Danışmanı

Okutman İbrahim AKSU

HAKEM KURULU

Consulting Board

Prof. Dr. Secil Akgün, Orta Doğu

Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Ergün Aybars, Dokuz

Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. Yavuz Ercan, Ankara

Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. İsmet Görgülü,

Başkent Üniversitesi

Prof. Dr. Enver Konukçu, Atatürk

Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet Özgiray, Ege

Üniversitesi

Dr. N. Bilâl Şimşir, Büyükelçi (E.)

Prof. Dr. Cemalettin Taşkıran,

Çankaya Üniversitesi

ISBN 975- 8100-30-0

<i>Nâmk Kemâl'in Gelibolu Günleri</i>	301
Ömer ÇAKIR	
<i>Çanakkale Türküsüne İlişkin</i>	319
Ali Osman ÖZTÜRK	
<i>Mehmetçik ve Anzak Johnny'nin Ezgileri</i>	327
(<i>Çanakkale Türküsü ile And The Band Played Waltzing Matilda</i>)	
A.Mete TUNCOKU	
<i>Balkan Harbinde, Bolayır Muharebesi ve Şarköy Çıkarması'na Dair Bir Eser</i>	345
İhsan Sabri BALKAYA	
Kitap Tanıtımı	357
<i>Gelibolu'dan Kafkaslara Birinci Dünya Savaşı Anılarının</i>	

Ceyhan KOÇ

SUNUŞ

Sizlere, üniversitemiz Atatürk ve Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi tarafından yayımlanan **Çanakkale Araştırmaları Türk Yılı**'nin ikinci sayısını sunmaktan çok mutluyuz. İlk sayıda dile getirdiğimiz beklentiler gerçekleşti ve gösterilen ilgi gerçekten büyük oldu. Çok sayıda araştırmacı, Çanakkale Savaşları ya da Çanakkale ile ilgili bilimsel ve belgesel incelemeleriyle bize başvurdu. Gelen çok değerli incelemelerden bir kısmını yer sıkıntımız nedeniyle, yazık ki bu sayıya alamadık. Onları 2005'te çıkaracağımız üçüncü sayıda değerlendireceğiz.

Bu sayımızla birlikte Çanakkale Araştırmaları Türk Yılı'ı artık hakemli ulusal bir akademik dergi olarak yayımlanmaktadır. Değişik üniversitemizden değerli araştırmacılar hakem kurulumuzu oluşturmaktadır. Onların katkılarıyla sizlere gelecekte daha düzeyli ve içerikli bilgiler sunacağımıza inanıyoruz.

Giderek daha iyi ve değerli bir çalışma sunmak ve Çanakkale Savaşları yansın Çanakkale Yöresine ilişkin bilimsel çalışmaları desteklemek, temel amacımız. Bu yoldaki çabamızın başarısı sizlerin ilgi ve desteğine bağlıdır. Sınırlı olanaklarla hazırlayıp sunabildiğimiz bu ikinci sayıda bazı eksiklikler ve gözden kaçan yanlışlıklar olabileceğini biliyoruz. Bu konularda bizlere iletteceğiniz yapıcı eleştiri ve öneriler için şimdiden teşekkür ederiz.

Yılığın hazırlanıp yayıma geçirilmesinde emeği geçen ve desteği olan herkese en içten teşekkürlerimiz sunarız.

Saygularımızla

Prof.Dr. A. Mete TUNCOKU